

ઘોરણ : 9 ગુજરાતી

પાઠ : 1

સાંજ સમે શામળિયો

સ્વાધ્યાય સોલ્યુશન

Sem : 1

પ્રશ્ન 1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચા ઉત્તર શોધીને તેના ક્રમ – અક્ષર પ્રશ્ન સામેના ☐ માં લખો

(1) ગોવાળમાં ગિરધર કેવા શોભી રહ્યા છે ?

D

(A) હળધર જેવા

(B) તારામંડળમાં ચંદ્ર જેવા

(C) સોનામાં જડેલા હીરા જેવા

(D) ઉપરના (B) અને (C) બંને જેવા

(2) 'હરિ હળધરનો વીરો' એટલે ?

C

(A) ખેડૂતોનો ભાઈ

(B) હળ ધારણ કરનારમાં હીરો

(C) બલદેવજીના ભાઈ

(D) હરિએ વીરની માફક હળ ધારણ કર્યું છે.

(3) ભગવાન શ્રીકૃષ્ણએ....

B

(A) લાલ રંગનાં વસ્ત્રો પહેર્યા છે.

(B) પીળા રંગનાં વસ્ત્રો પહેર્યા છે.

(C) હાથમાં મોરપિચ્છ ધારણ કર્યું છે.

(D) કાનમાં કુંડળ પહેર્યું નથી.

(4) શ્રીકૃષ્ણની શોભા જોઈને નરસિંહ મહેતા...

D

(A) દુઃખી દુઃખી થાય છે.

(B) કલ્પાંત કરે છે.

(C) ભાવમુક્ત બની ગયા છે.

(D) હરખ પામી રહ્યા છે.

પ્રશ્ન 2. નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો :

(1) નરસિંહ મહેતા હરખી રહ્યા છે.... કારણ કે

➤ નરસિંહ મહેતાના હૃદયમાં વહાલાજીનું રૂપ વસી ગયું છે.
શ્રીકૃષ્ણે એમને વહાલથી આલિંગન દીધું અને તેઓ
તનમનથી કૃષ્ણના મુખ પર વારી ગયા. કૃષ્ણનું રૂપ
મહાશુભકારી છે. આથી નરસિંહ મહેતા વહાલાજીની શોભાને
સતત નીરખીને હરખાય છે.

(2) સંજના સમયનું દ્રશ્ય કાવ્યના આધારે આલેખો.

- સંજને સમયે કૃષ્ણ વૃંદાવનથી આવી રહ્યા છે. કૃષ્ણની આગળ ગોધણ અને પાછળ સાજન એટલે કે ગોવાળોનું વૃંદ છે. શ્રીકૃષ્ણે મસ્તક પર મોરમુગટ ધારણ કર્યો છે અને કાનમાં કુંડળ ઝૂલે છે. શરીરે પીતામ્બર અને ફૂલની પછેડી પહેર્યા છે. આ પછેડી ચુઆ-ચંદનની સુગંધથી મહેકે છે.

પ્રશ્ન ૩. નીચેના પ્રશ્નોના સાત-આઠ લીટીમાં ઉત્તર લખો :

(1) કૃષ્ણનું રૂપ મહાશુભકારી છે એમ કવિ શા માટે કહે છે ?

➤ સાંજને સમયે વૃંદાવનથી આવતા શ્રીકૃષ્ણનું રૂપ મનને મોહ પમાડનારું છે. કૃષ્ણે મસ્તક પર મોરમુગટ ધારણ કર્યો છે. એમના કાનમાં કુંડળ ઝૂલે છે. શરીરે પીતામ્બર અને ફૂલની પછેડી પહેર્યા છે. ફૂલની પછેડી ચુઆ-ચંદનની સુગંધથી મહેકે છે. જેમ તારામંડળમાં શશિચર (ચંદ્ર) શોભે, સુવર્ણના અલંકારમાં જડેલો હીરો ઝગમગે એમ ગોવાળોના વૃંદની વચ્ચે ગિરધર શોભી રહ્યા છે.

કૃષ્ણનું આ મનમોહક રૂપ કવિના હૃદયમાં વસી ગયું છે.
એમને મળવા તેમનું મન વેગથી દોડ્યું. કૃષ્ણે એમને
વહાલથી આલિંગન દીધું અને એમનું મન કૃષ્ણના
મુખસૌંદર્ય પર વારી ગયું. આથી કવિ કહે છે કે, “કૃષ્ણનું
રૂપ મહાશુભકારી એટલે કે કલ્યાણકારી છે.”

(2) કવિના મનમાં કોણ મોહ ઉપજાવે છે?

- સાંજને સમયે વૃંદાવનથી આવતા શ્રીકૃષ્ણે મસ્તક પર મોરમુગટ ધારણ કર્યો છે. એમના કાનમાં કુંડળ ઝૂલે છે. શરીરે પીતામ્બર અને ફૂલની પછેડી પહેર્યા છે. ફૂલની પછેડી ચુઆ-ચંદનની સુગંધથી મહેકે છે. જેમ તારામંડળમાં ચંદ્ર શોભે, સુવર્ણના અલંકારમાં જડેલો હીરો ઝગમગે એમ ગોવાળોના વૃંદની વચ્ચે ગિરધર શોભી રહ્યા છે. શ્રીકૃષ્ણનું આ મનમોહક રૂપ કવિના હૃદયમાં વસી ગયું છે, એટલે કે કવિના મનમાં શ્રીકૃષ્ણ મોહ ઉપજાવે છે.

THANKS

